

۱- معرفی درس و منطق آن

در آموزش حرفه‌ای، سطح عالی مورد انتظار این است که یادگیرنده بتواند با درونی نمودن دانش کسب شده، آن را در قالب دانش کاربردی برای شناسایی، صورتبندی و حل مسائل و ارائه خدمات اثربخش در حوزه عمل تخصصی خود تجسم بخشد. انجام پروژه پایانی در برنامه تربیت معلم با تکیه بر پژوهش روایتی (از نوع خودکاوی روایتی^۱) امکان به تصویر کشیدن "من حرفه ای" با نگاه ژرف، تاملی و همه‌جانبه به تجارب کسب شده (زیسته) اعم از نظری و عملی در طول دوره تربیت معلم و ارایه روایت شخصی از سایه روشن‌های دانشی، منشی و مهارتی حرفه معلمی، بصیرت‌ها و ابهامات معلمی، قوت‌ها و ضعف‌های ادراک شده را به دانش آموخته تربیت معلم می‌دهد. دانش و یافته‌های حاصل از این پژوهش برای ورود به عرصه خدمت حرفه ای رهاوردی قابل اتکاست که به پشتوانه آن برنامه‌ریزی برای نیل به آینده حرفه ای متاملانه، پویا و بالنده ممکن می‌شود. انتظار می‌رود این درس (پروژه)، شایستگی دانشجومعلم‌ان را در انجام عمل فکورانه (تاملی) ارتقاء داده و کمک نماید تا این شایستگی در طول حیات حرفه ای آنان هم بروز و ظهور داشته باشد.

نام درس: کارنمای معلمی (پروژه)				مشخصات درس نام درس: کارنمای معلمی (پروژه) تعداد واحد: ۲ زمان درس: به تشخیص استاد راهنما نحوه تدریس: راهنمایی در حین عمل
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				شایستگی اساسی: CK & PCK کد: ۱-۲ & ۲-۱ & ۳-۳ ۳-۴&
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک‌ها	
در سازماندهی تجربیات خود ابعاد عمل حرفه ای (روش تدریس، سنجش، مدیریت کلاس و...) را در پیوند با یکدیگر و به صورت سازمان یافته به تصویر کشیده است به گونه‌ای که تأثیر و تأثیر متقابل ابعاد بر یکدیگر و مجموعاً بر یادگیری خود، دانش آموزان و همقطاران به وضوح به تصویر کشیده شده است.	توانسته است تجربیات خود را در ابعاد مختلف عمل حرفه ای به تصویر بکشد و تأثیر آن را بر یادگیری خود، دانش آموزان و همقطاران تبیین کند.	توانسته است روایت‌های خود را به گونه ای سازماندهی کند که زاوید دید یا جهت گیری‌های او را بدون پرداخت به جزئیات در ابعاد مختلف عمل حرفه‌ای (روش تدریس، سنجش، مدیریت کلاس و...) به تصویر بکشد.	من حرفه‌ای	
در تحلیل و تفسیر تجربیات خود (از گذشته تا حال) توانسته قابلیت‌های خود به عنوان یک یادگیرنده،	در تحلیل و تفسیر تجربیات خود (از گذشته تا حال) توانسته قابلیت‌های شخصی خود را که	در تحلیل و تفسیر تجربیات خود (از گذشته تا حال) توانسته برخی قابلیت‌های	قابلیت‌ها/ توانایی‌ها	

<p>آموزشگر و عضوی از یک گروه حرفه‌ای را تبیین کند، و پرسش‌های فرا روی خود را با توجه به تجربیات کسب شده و تنوع نقش‌ها مطرح و به آن‌ها پاسخ دهد، به گونه‌ای که مسیر آینده حرفه‌ای خود را به روشنی تبیین نماید.</p>	<p>بر عمل حرفه‌ای او در آینده تأثیر گذار می‌باشد را شناسایی کرده به پرسش‌های فرا روی خود بر اساس تجربیات کسب شده پاسخ دهد.</p>	<p>شخصی خود را که بر عمل حرفه‌ای او در آینده تأثیر گذار می‌باشد را شناسایی کرده اما نتوانسته پرسش‌های فرا روی خود و نحوه پاسخ به آن‌ها را بر اساس تجربیات کسب شده تبیین کند.</p>		
<p>در متن پژوهشی درکی از کل و ارتباط آن با جزئیات را برای قابل دریافت نمودن حرکت خواننده میان گذشته، حال و آینده، و ارتباط زمان و مکان و من‌های مختلف را به نمایش گذاشته و توانسته به کمک بازگویی دوباره روایت (ساختن صحنه و پیرنگ) و با پاسخ به پرسش‌های پژوهش، بصیرت حرفه‌ای خود را با صورت بندی جدید در قالب دانش کاربردی به نمایش بگذارد.</p>	<p>در متن پژوهشی درکی از کل و ارتباط آن با جزئیات را برای قابل دریافت نمودن حرکت خواننده میان گذشته، حال و آینده، و ارتباط زمان و مکان و من‌های مختلف، را به نمایش می‌گذارد و به پرسش‌های پژوهش پاسخ دهد.</p>	<p>در متن پژوهشی درکی از کل و ارتباط آن با جزئیات را برای قابل دریافت نمودن حرکت خواننده میان گذشته، حال و آینده، و ارتباط زمان و مکان را به نمایش گذاشته است اما این رابطه منجر به پاسخ دادن به پرسش‌های پژوهش نشده است.</p>	<p>خودکاوی روایتی</p>	
<p>از اعتماد به نفس بالایی برای دفاع از یافته‌های پژوهش برخوردار است و می‌تواند نظم منطقی را میان ایده‌ها و پرسش‌های پژوهش برقرار نماید و به پرسش‌های طرح شده در جریان دفاع با استفاده از یافته‌های پژوهش پاسخ‌های مستدل و قابل دفاع ارائه نماید و چگونگی طی مسیر حرفه‌ای در آینده را با تکیه بر تجربیات کسب شده روشن کند.</p>	<p>از اعتماد به نفس کافی برای دفاع از یافته‌های پژوهش برخوردار است و می‌تواند نظم منطقی را میان ایده‌ها و پرسش‌های پژوهش برقرار نماید و پاسخ به پرسش‌های طرح شده در جریان دفاع متکی بر یافته‌های پژوهش است و تصویر روشنی از توانایی‌های حرفه‌ای او را منعکس می‌کند.</p>	<p>از اعتماد به نفس برای دفاع از یافته‌های پژوهش برخوردار نیست و نظم منطقی میان معرفی ایده‌ها و حفظ رابطه علت و معلولی میان یافته‌ها و پرسش‌های پژوهش در ارائه مشاهده نمی‌شود.</p>	<p>ارائه و دفاع</p>	

ماهیت درس پروژه از نوع خودکاوی روایتی و متکی بر مجموعه تجربیات کسب شده در طول دوره آموزشی و تجربیات پیشین دانشجویان و فرصت‌های یادگیری مبتنی بر آموزش‌های ارائه شده در سرفصل درس پژوهش روایتی است، دانشجویان باید با توجه به مجموعه تجربیات خود (تجربیات پیشین، دوره کارورزی و سایر تجربیات کسب شده در طول دوره تحصیلی) نسبت به تنظیم طرح پژوهشی (خودکاوی روایتی)، شناسایی منابع اطلاعاتی، جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل و تفسیر اطلاعات، آزمون اعتبار یافته‌ها اقدام کند و نسبت به ارائه گزارش خود در قالب گزارش پژوهش روایتی از نوع خودکاوی روایتی اقدام نماید. این طرح زیر نظر استاد راهنما اجرا و نتایج آن برای دفاع در جلسه پایان دوره آماده می‌گردد.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری چگونگی هدایت درس

راهبردهای اصلی شامل حل مساله، تفکر تأملی، تفکر نقاد و پژوهش است. هدف اصلی در این درس این است که دانشجویان یافته‌های حاصل از تجربیات خود را صورتبندی نموده و در قالب دانش کاربردی ارائه نمایند. در فرایند عمل، اقداماتی به شرح زیر به انجام می‌رسد:

۱. تهیه فهرستی از کلیه تجربیات، گزارش‌ها، دست‌نوشته‌ها، یادداشت‌های شخصی، خاطرات، تصاویر، فیلم‌های تدریس، تولیدات فیزیکی و... در طول دوره تحصیلی (این مطالب می‌تواند مربوط به دوره تحصیلات مدرسه‌ای نیز باشد) و ترسیم آن در قالب نقشه ذهنی (*mind map*).

۲. ایجاد شرایط برای آنکه دستاوردها و تجارب دانشجویان بر اساس یک روال منطقی مثل روند زمانی، چالش‌ها و پرسش‌هایی که دانشجویان با آن روبرو بوده‌اند یا ذهن او را به خود مشغول کرده است و... تنظیم شود.

۳. فرصت‌سازی برای مرور و مرور دوباره تمام داده‌های جمع‌آوری شده از تجربیات و حاشیه‌نویسی بر آن بر اساس دریافت‌ها، احساسات، قضاوت‌ها و... توسط دانشجویان. (یادداشت‌هایی که در این مرحله نوشته می‌شود، در مرحله تحلیل و تفسیر به دانشجویان کمک می‌کند. توصیه می‌شود این کار با فاصله زمانی دست‌کم یک روز انجام گیرد).

۴. درخواست مراجعه مجدد به همتایان (دانشجویان)، معلمان راهنمای دروس کارورزی، آموزشگران دروس دوره تحصیلی و حتی دوره مدرسه، همکلاس‌های قبلی یا سایر کسانی که در طول دوران تحصیل با آن‌ها سروکار داشته‌اند. این گفتگوها باید در خدمت به تصویر کشیدن من‌حرفه‌ای و یافتن تصویری شفاف‌تر از من‌حرفه‌ای باشند. (این مراجعات می‌تواند به صورت غیررسمی باشد و موضوع گفتگو، یادداشت‌های شخصی دانشجویان یا پرسش‌ها و چالش‌هایی باشد که با آن روبرو شده است. توصیه می‌شود فضای گفتگو به صورتی تنظیم گردد که امکان نقادی و نه ارزیابی را تدارک ببیند). این گفتگوها بهتر است در دو مرحله صورت بگیرد: یکبار قبل از تحلیل و تفسیر تجربیات و در مرحله دوم پس از دستیابی به یافته‌های و به منظور اعتبارسنجی یافته‌های پژوهش.

۵. کمک به مشخص نمودن پرسش‌هایی برای به تصویر کشیدن من‌حرفه‌ای توسط دانشجویان؛ پرسش‌هایی که تصویر روشنی از هویت حرفه‌ای دانشجویان (مبتنی بر تجربیات کسب شده) را مهیا می‌کند و مسیر آینده او را به تصویر می‌کشد (نشان‌دادن آینده ممکن، آینده محتمل و آینده مطلوب و نحوه حرکت در این مسیر حرفه‌ای).

۶. زمینه‌سازی برای آنکه دانشجویان بتوانند هر نوع تحلیل ممکن قابل دفاع و یا با طی فرآیند کدگذاری و تحلیل و تفسیر یافته‌های حاصل از روایت‌هایی که تدوین کرده به شرح مطرح در دروس کارورزی، روایت‌ها و اطلاعات جمع‌آوری شده را برای تنظیم گزارش «تجربیات»، «دانشها» و «آرمان‌ها» بکار گیرد و گزارش اولیه خود را تدوین کند.

۷. ایجاد فرصت برای بازخوانی‌های مکرر متن تدوین شده و گفتگوی بر سر آن و ایجاد فرصت برای ارائه گزارش به دیگر دانشجویان معلمان و فرصت دادن برای بازتدوین گزارش. حرکت رفت و برگشتی از گذشته به حال و از حال به آینده حرفه‌ای در طول این بازبینی‌ها و نقادی‌ها لازم است.

۴- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است. استاد درس، مسئول ارزشیابی عملکرد دانشجویان است. در این درس، مردودی مطرح نیست اما تنظیم گزارش نهایی بر اساس اصول باید به انجام رسد و استاد درس کیفیت آن را تایید نماید. ارائه گزارش در جلسات گروهی دانشجویان صورت می‌گیرد و نقادی هر گزارش دست‌کم یک نوبت توسط سایر دانشجویان معلمان انجام می‌شود. استاد درس بر اینکه این نقادی‌های گروهی در اصلاح گزارش نهایی بکار گرفته شود، نظارت می‌کند.

۵- ساختار گزارش پایانی کارنمای معلمی (گزارشی از نوع خودکاوی روایتی)

۱. **صفحه عنوان: مشتمل بر:** آرم و نام دانشگاه (بالای صفحه)، اسم پردیس، نام گروه آموزشی، نام درس، «عنوان گزارش»، دوره تحصیلی، نام و نام خانوادگی دانشجو معلم، نام و نام خانوادگی استاد راهنما و زمان پذیرش گزارش توسط استاد راهنما (با ذکر روز، ماه و سال).

۲. **بسم الله الرحمن الرحيم (یا عناوین مشابه)**

۳. **صفحه تاییدیه استاد راهنما و تعهد دانشجو معلم** (بر اساس فرمت دانشگاه)

۴. **تقدیم نامه** (در صورت تشخیص دانشجو معلم)

۵. **پیشگفتار** (در صورت تشخیص دانشجو معلم)

۶. **چکیده:** مشتمل بر ۲۰۰-۲۵۰ کلمه که اصل یافته نویسنده را آشکار کند. در بالای چکیده، «عنوان» و در زیر آن «کلمات کلیدی» (۵-۷ کلمه / مفهوم) ذکر می شود.

۷. **فهرست مطالب:** فهرست مطالب الزامی است و در صورت نیاز فهرست جداول، فهرست نمودارها و شکلها، فهرست پیوستها هم اضافه می شود. هر گونه نمونه سوال و یا تصویر و فیلم و غیره که به عنوان بخشی از تحلیل و تفسیر مورد استفاده قرار گرفته است به صورت پیوست در پایان گزارش و بعد از منابع قرار می گیرد.

۸. **متن اصلی گزارش:** متن گزارش نیازمند ساختار خاصی نیست. آنچه مطرح است، وجود مولفه های اصلی گزارش است. در این گزارش لازم است مولفه های زیر وجود داشته باشند؛ که اگر به همین ترتیب دنبال شوند می توانند ساختاری را شکل دهند:

مقدمات: شرحی از تجربیات زمینه ساز روی آوری به کار معلمی به زبانی برانگیزاننده برای شروع. این قسمت می تواند خود دارای عناوینی باشد یا می تواند به صورت یک متن پیوسته ارائه شود. آنچه مطرح است ارائه شرحی از انگیزه های ورود و تجارب مربوط به معلمی کردن دیگران است.

شرح تجارب تحصیلی در دوره آموزشی تربیت معلم: این شرح نشان می دهد که بر دانشجو معلم در دوره تربیت معلم (در دانشگاه فرهنگیان) چه گذشته است. شرحی از ابتدا تا انتهای تحصیل. شرحی از آنچه «انتظار داشته»، از آنچه «با آن مواجه شده و در آن زیسته»، شرحی از «نوع نگاهی که به رخدادهای واقع شده در فرایند تحصیل داشته»، شرحی از «تصمیماتی که اتخاذ کرده و اعمالی که به انجام رسانده»، شرحی از «آنچه در این جریان شنیده است (دانش ارائه شده)» و شرحی از «آنچه پذیرفته است (دانش مورد قبول)». این موضوعات اصولاً می توانند بر اساس مجموعه روایت ها، گزارش ها، دست نوشته ها، تولیدات، یادداشت های روزانه، کاربرگ های ارزیابی عملکرد دانشجو، طرح های یادگیری، برگه های فعالیت یادگیری / آزمون دانش آموزان، تصاویر و سایر اطلاعات جمع آوری شده... در طول دوره تنظیم شوند و دانشجو معلم بهتر است به آنها استناد کند. با وجود این، الزامی به ارائه مستندات نیست. آنچه مطرح و مقبول است، گزارش دانشجو معلم است.

تشریح معلمی کردن خود در آینده: وقتی دانشجو معلم به شرح تجارب علمی و عملی خود پرداخت، زمان آن می رسد که اعلام کند «بناست او چگونه معلمی کند؟» اینکه او چگونه معلمی می کند دارای چهار وجه اساسی است: اول اینکه «چه باورهایی درباره یادگیری و آموزش دارد». دوم آنکه «خود را به رعایت چه اصولی یا چه نظریه هایی در معلمی کردن متعهد می داند». سوم آنکه «چه آرمان هایی را برای معلمی کردن خود لحاظ کرده است». و چهارم آنکه «عمل معلمی را در موقعیت های واقعی با چه چالش هایی مواجه می بیند». شرح اینکه «او چگونه با چالش ها مواجه می شود»، موضوع ارزشمندی است.

تعهدات حرفه ای دانشجو معلم: آنچه دانشجو معلم تا اینجا می گوید، شرحی است از تجربه و آرمان. اما معلمی کردن نیازمند «تعالی مستمر» است. این موضوع نیازمند آن است که دانشجو معلم از اکنون به آینده ای متفاوت هم عنایت داشته باشد. شرح اینکه او چه طریقی را برای بهسازی مستمر خود برگزیده است و چگونه به عنوان یک «یادگیرنده مادام العمر» عمل خواهد کرد، در اینجا

می‌آید.

۹. منابع: به طور کلی ممکن است شخص از هیچ منبعی استفاده نکند؛ اما اگر دانشجو معلم از منابعی بهره گرفت، معرفی آنها بر اساس سبک APA ضروری است.

۱۰. پیوست‌ها: آنچه در ارتباط با این گزارش است و به فهم یا اعتبار آن کمک می‌کند اما ارائه آن در متن گزارش ممکن نیست، در پیوست قرار می‌گیرد.

نکات اساسی برای نگارش گزارش نهایی کارنامی معلمی

- ۱- هر گزارش، به عنوان «سند» تولیدی دانشجو معلم است که نسبت به تمام مفاد آن، متعهد است.
 - ۲- هر گزارش، تحت یک «عنوان» منتشر می‌شود؛ عنوانی خلاقانه برای نشان دان محتوای آن.
 - ۳- نگارش گزارش با رعایت قواعد نگارشی و ویرایشی زبان فارسی، انجام می‌شود.
 - ۴- حجم پیش‌بینی شده گزارش، در تمام گزارش‌ها رعایت می‌گردد.
 - ۵- در همه گزارش‌ها از خط «بی‌نازنین» با اندازه ۱۴ برای متن و از همان خط به صورت «برجسته» برای عناوین استفاده می‌شود.
 - ۶- متن گزارش با رعایت اصول «تایپ»، تایپ می‌گردد.
 - ۷- اصول زیبایی در تنظیم متن نهایی، رعایت می‌شود.
 - ۸- در نگارش متن، اصول اخلاقی و ارزش‌های اجتماعی و دینی لحاظ و رعایت می‌شود.
 - ۹- از هر گزارش فقط سه نسخه برای «پردیس»، «استاد راهنما» و «دانشجو معلم»، منتشر می‌شود.
 - ۱۰- بارگذاری گزارش نهایی در پورتال دانشگاه، توسط دانشجو معلم انجام می‌شود و کد اختصاص یافته به گزارش، در متن منتشر شده قید می‌گردد.
- ساختار پیشنهادی برای تنظیم گزارش نهایی درس کارنامی معلمی به شرح جدول ۳ است.

ساختار گزارش نهایی کارنامی معلمی

مقدمات

- ✓ **صفحه عنوان: مشتمل بر:** آرم و نام دانشگاه (بالای صفحه)، اسم پردیس، نام گروه آموزشی، نام درس، «عنوان گزارش»، دوره تحصیلی، نام و نام خانوادگی دانشجو معلم، نام و نام خانوادگی استاد راهنما و زمان پذیرش گزارش توسط استاد راهنما (با ذکر روز، ماه و سال).
- ✓ **بسم الله الرحمن الرحيم**
- ✓ **صفحه تاییدیه استاد راهنما و تعهد دانشجو معلم**
- ✓ **تقدیم‌نامه (در صورت لزوم)**
- ✓ **پیشگفتار (در صورت لزوم)**
- ✓ **چکیده و کلیدواژه‌ها:** مشتمل بر ۲۰۰-۲۵۰ کلمه

✓ فهرست‌ها: فهرست مطالب، فهرست جداول، فهرست نمودارها و شکل‌ها، فهرست پیوست‌ها

متن اصلی گزارش

✓ مقدمه

✓ شرح تجارب تحصیلی در دوره آموزشی تربیت معلم:

«انتظارات اولیه»،

«تجارب زیسته»،

«تحلیل از رخداد‌های واقع شده در فرایند تحصیل»،

«تصمیمات اتخاذ شده و اعمال به انجام رسیده»،

«آنچه شنیده شده (دانش ارائه شده)»

«آنچه پذیرفته است (دانش مورد قبول)»

✓ تشریح معلمی کردن خود در آینده:

«چگونگی معلمی کردن»

«باورهای یادگیری و آموزش».

«اصول یا نظریه‌های مبنایی برای معلمی کردن».

«آرمان‌های معلمی کردن».

«چالش‌های عمل معلمی در موقعیت‌های واقعی».

«چگونگی مواجهه با چالش‌ها معلمی در موقعیت عمل».

✓ تعهدات حرفه‌ای دانشجو معلم:

منابع

پیوست‌ها

